

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 67.804/1/V
van 21 augustus 2020

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een premie voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen en wijzigingen met betrekking tot de REG-premies’

Op 16 juli 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 1 september 2020,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een premie voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen en wijzigingen met betrekking tot de REG-premies’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 18 augustus 2020. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Carlo ADAMS en Kaat LEUS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 21 augustus 2020.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt er in de eerste plaats toe een terugleveringscontract voor prosumenten in te voeren (artikelen 1, 2 en 14 van het ontwerp), evenals REG-premies voor de plaatsing van kleine fotovoltaïsche installaties die niet genieten van een terugdraaiende teller (artikel 4, 5° en 7°, artikel 10, 11° en 13°, en artikel 11, 2°, van het ontwerp) en voor grondige energetische renovaties van wooneenheden na eigendomsoverdracht (artikel 7). Het strekt ook tot aanpassing van de voorwaarden met betrekking tot een aantal bestaande REG-premies, waarbij van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om een aantal obsoleete bepalingen op te heffen (overige bepalingen van het ontwerp). Daartoe wordt het Energiebesluit van 19 november 2010 op verschillende plaatsen gewijzigd.

3.1. De ontworpen regeling kan worden geacht rechtsgrond te vinden in de artikelen 4.3.2, 7.5.1, 8.2.1, 8.3.1, 8.4.1, 9.1.1 en 15.3.5/13, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 waarnaar wordt verwezen in de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef van het ontwerp, met dien verstande dat moet worden opgemerkt wat hierna volgt.

3.2. Artikel 4.3.2 van het Energiedecreet maakt het mogelijk om informatieverplichtingen, in dit geval met betrekking tot het terugleveringscontract, op te leggen aan de leveranciers. Het vormt de rechtsgrond voor artikel 2, 1°, van het ontworpen besluit. De vraag rijst echter wat de rechtsgrond is voor artikel 2, 2°, van het ontworpen besluit waarbij eenzelfde informatieplicht wordt opgelegd aan andere natuurlijke personen en rechtspersonen. Hoewel die uitbreiding van de informatieplicht het logisch complement lijkt van de mogelijkheid die andere personen dan leveranciers hebben om terugleveringscontracten te sluiten (zie het ontworpen artikel 7.13.2, § 2, van het Energiebesluit – artikel 14 van het ontwerp), vereist het opleggen van openbardienstverplichtingen een duidelijke rechtsgrond, en kan dat niet worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid. Het Energiedecreet voorziet vooralsnog enkel in openbardienstverplichtingen voor netbeheerders, leveranciers en de beheerders van koude- en warmtenetten. Niettemin zou kunnen worden aanvaard dat de informatieregeling voor hen een “modaliteit” van de opkoopregeling is in de zin van artikel 15.3.5/13, tweede lid, van het Energiedecreet.¹

3.3. Artikel 7.5.1 van het Energiedecreet is de algemene rechtsgrond voor het opleggen van openbardienstverplichtingen aan de netbeheerders en leveranciers ter bevordering van rationeel energiegebruik. De artikelen 8.2.1, 2°, 8.3.1, 2°, en 8.4.1, 2°, van het Energiedecreet zijn

¹ Zie ook, *infra*, punt 3.5.

het spiegelbeeld daarvan aan de kant van de verbruikers en creëren de mogelijkheid om REG-steun toe te kennen aan verschillende categorieën afnemers. Samen vormen ze de rechtsgrond voor alle bepalingen inzake de toekenning van REG-premies en de financiering ervan. Artikel 7.5.1 van het Energiedecreet in combinatie met de artikelen 8.2.1, 3°, 8.3.1, 3°, en 8.4.1, 3°, vormt bovendien de rechtsgrond voor de nieuwe premies voor de installatie van zonnepanelen.

3.4. Artikel 9.1.1, 1° en 3°, van het Energiedecreet kan als rechtsgrond dienen voor het ontworpen artikel 7.9.2, § 2, twaalfde lid, van het Energiebesluit (artikel 13 van het ontwerp), waarbij het Energiehuis zelf de premies aanvraagt in naam en voor rekening van de ontleners.

3.5. Artikel 15.3.5/13 van het Energiedecreet is ten slotte de rechtsgrond voor de terugleveringscontracten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 10

4. Het tweede punt 2° van het ontwerp moet worden vernummerd tot punt 3°.

Artikel 12

5. De nieuwe verdeelsleutel die wordt ingevoerd door artikel 12, 1°, van het ontwerp in artikel 6.4.1/12, § 3, van het Energiebesluit is cryptisch geformuleerd, maar lijkt te beogen dat niet het aantal scans in rekening wordt gebracht, maar dat ook rekening wordt gehouden met het feit dat sommige scans een hogere vergoeding krijgen dan andere. Een correctere verwoording is: “overeenkomstig het aandeel van elke elektriciteitsnetbeheerder in het maximale bedrag voor alle scans, gelet op de door elk van hen uitgevoerde aantallen en soorten scans”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Marnix VAN DAMME